

Warszawa, 29-05-2023 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

VII.534.41.2023.JK

Pan

Zbigniew Rau

Minister Spraw Zagranicznych

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

ePUAP

dotyczy sprawy: DK.0124.64.2022/2

Szanowny Panie Ministrze,

na wstępie bardzo dziękuję Panu Ministrowi za odpowiedź udzieloną przez Pana Piotra Wawrzyka, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, na moje wystąpienie z dnia 13 marca 2023 r., w której przedstawiono informacje na temat działań podjętych w celu umożliwienia obywatelom zarejestrowania się na wizytę w konsulatach. Niemniej jednak **uznałem za zasadne ponownie wystąpić do Pana Ministra, z uwagi na znaczną liczbę wniosków w dalszym ciągu wpływających od obywateli, którzy pomimo wielokrotnych prób, trwających często wiele miesięcy, nie mają możliwości zarejestrowania się na wizytę w placówkach konsularnych na terenie Wielkiej Brytanii, a także w Argentynie.** Od dnia 1 stycznia do dnia 24 maja 2023 r. do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęło ponad 60 wniosków dotyczących braku możliwości umówienia na wizytę na pośrednictwem systemu e-konsulat w placówkach konsularnych w Wielkiej Brytanii, a

także 10 wniosków dotyczących problemów z umówieniem się na wizytę w Ambasadzie RP w Buenos Aires.

W treści pisma z dnia 24 marca 2023 r. (data wpływu: dnia 7 kwietnia 2023 r.) Pan Minister Piotr Wawrzyk wskazał, że system e-konsulat stwarza osobom zainteresowanym równe szanse załatwienia sprawy w urzędzie. Sytuacja taka miałaby miejsce w przypadku prawidłowego funkcjonowania tego systemu. Jak jednak wynika z treści licznych wniosków kierowanych do Rzecznika, w praktyce obywatele często nie mają możliwości zarejestrowania się na wizytę za pośrednictwem tego systemu. Wynika to w znacznej mierze, jak wskazują Wnioskodawcy, z przyczyny wymienionej w przytoczonym piśmie, a mianowicie działalności nielegalnych pośredników, którzy oferują za pośrednictwem mediów społecznościowych odpłatnie dostępne terminy na wizyty konsulatach.

Sytuacja, w której obywatele nie mają możliwości umówienia się na wizytę w konsulacie z uwagi na działalność nieuczciwych pośredników stanowi naruszenie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 410 ze zm.), a dodatkowo stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa obywateli, którzy, nie dostrzegając innego rozwiązania, mogą skorzystać z usług nielegalnych pośredników, przekazując im przy tym swoje dane osobowe. Wszakże konieczność uzyskania paszportu jest dla Wnioskodawców bardzo istotna, gdyż jego brak stanowi znaczące utrudnienie w codziennym funkcjonowaniu poza Polską, w tym wykonywaniu pracy oraz uniemożliwia wyjazd z państwa, w którym przebywają.

Na działalność wskazanych pośredników wskazuje również Pani Konsul RP z Ambasady RP w Buenos Aires w piśmie z dnia 22 maja 2023 r. wysłanym w odpowiedzi udzielonej Rzecznikowi Praw Obywatelskich. Z treści pisma Pani Konsul wynika, że Ambasada RP w Buenos Aires na stronie internetowej ostrzega przed korzystaniem z usług tych pośredników, a także – co należy szczególnie podkreślić – rozważa wprowadzenie innej równoległej dla systemu e-konsulat metody rezerwowania wizyt, w celu ograniczenia działalności wskazanych pośredników.

Ze wskazanych przyczyn, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.; dalej jako: ustawa o RPO), ponownie zwracam się do Pana Ministra z prośbą o przedstawienie informacji na temat działań podjętych w celu rozwiązania problemu udziału tzw. pośredników paszportowych w procedurze rejestracji terminów wizyt w konsulatach oraz jak Pan Minister ocenia skuteczność tych działań.

Ponadto, uwzględniając okoliczność, że pomimo upływu blisko roku od powzięcia przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych informacji na temat działalności wskazanych pośredników sytuacja nie uległa poprawie, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o RPO, **ponownie przedstawiam Panu Ministrowi do rozważenia rozwiązanie polegające na czasowym wprowadzeniu zastępczej możliwości rejestracji na wizyty w konsulatach na terenie Wielkiej Brytanii oraz w Argentynie, do czasu wyeliminowania działalności wskazanych pośredników, w celu zapewnienia możliwości realizacji prawa do posiadania dokumentu paszportowego** dla obywateli polskich przebywających w tych państwach. Będę także wdzięczny za informację czy Ministerstwo Spraw Zagranicznych monitoruje zapotrzebowanie obywateli na wizyty paszportowe w Wielkiej Brytanii pod kątem zasadności zapewnienia polskim placówkom dyplomatycznym w tym kraju dodatkowego wsparcia personalnego.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/